

Єднаймося в Просвіті!

Свою Україну любіть.
Любіть її... Во врем'я
люте.
В останню тяжкую
минуту
За неї Господа моліть.
Тарас ШЕВЧЕНКО

11 (689)
15 березня
2018 р.

Тижневик «Галицька Просвіта» * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Ірина Галаса * Друк – КП фірма «ЛІК» * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського, 18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (0342) 53-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 2600729127 в ПАТ «АКБ Львів» МФО 325268, код 36117309. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

КОЛИ ЗАСУРМЛЯТЬ СУРМИ...

Зустрів нещодавно давнього доброго знайомого. Розговорилися. А розмова, звісно ж, про що: про війну, соціальну, політичну, економічну ситуацію в країні, бездарність керівництва держави, яке так і не визначилось, що робимо, куди йдемо, яким шляхом, які цілі досягаємо на ньому... Політик сказав би, стратегію і тактику нашого руху до так і не визначеного майбутнього. Бо ж скажіть, шановний читачу, чи знаєте ви, якою має стати, чи пак, має бути Україна у 2019-му, себто на п'ятому році правління нашого нинішнього Гаранта, окрім ефемерного «жити по-новому»?.. Зрештою, чи знаємо ми програму Уряду бодай до віхи, коли він складатиме повноваження?..

На початку нашої Незалежності ми всі були дуже втішені тим, що нарешті позбавляємось планової економіки, мовляв, ринок усе відрегулює. На загал воно, може, й так. Але який у нас ринок – монополія. Бо хіба у нас є ринок газу, чи електроенергії?.. Та й чи не мають планів свого розвитку будь-які зарубіжні компанії... Звичайно мають. Та ще й амбітні, як, скажімо, компанія Ілона Маска «SpaceX», яка планує наступного року здійснити політ до планети Марс. А на яку орбіту виводять Україну наші можливі владці? На орбіту зубожіння, депопуляції, еміграції, корупції уже вивели... Хай уже краще зупиняться.

До слова, поділилися мій співрозмовник і доброю новиною. Повернулася із заробітчання донька з зятем. Вирішили, що народять зачатє на чужині дитя в Україні. Ото взявся він їм подарунок готувати. Коляску, ліжечко там... «Та коли пішов я по магазинах, подививсь на ціни, мені стало погано, – ділиться він досвідом. – Коляска від восьми до захмарних 35 тисяч гривень. Ліжечка більше п'яти тисяч, кріселко для годування маляти від 2,5 тисячі, ходулі – від 1200 гривень... не кажучи про пеленки і все інше»... То скажи мені, чи багато молодих захочуть народжувати в Україні?..»

Та й справді, хіба не буде в ній депопуляції при таких цінах на найнеобхідніше при народженні дитяти... У сумнопам'ятні радянські – ціни на все дитяче справді були «дитячі», себто найнижчі. То чому б Міністерству соціальної політики не зайнятися вирішенням бодай такої локальної проблеми. Скажімо, чому б не дати молодим батькам, окрім тієї мізерної грошової допомоги на народження дитини, а це менше двох тисяч доларів, розтягнених на кілька років, першу допомогу у придбанні таких потрібних на перших порах речей як коляска, ліжечко і інше. Це ж не потрібно багато розуму, щоб усвідомити, що такий крок спонукає молоді подружжя народжувати майбутню Україну. І таких простих речей, хай не стратегічних, але тих, що покращують людям життя, ведення своєї справи, як-то зменшення податкового і фіскального тиску на малий бізнес і інше можна робити у кожній сфері нашого буття. Та ба...

Владцям не до того. У них турбота про інше. І коли я вище писав, що у них немає планів, коли приходять до влади, то напевно помилюся. У них усіх є плани, але як осідлати старі схеми збагачення і розробити нові. Не як розбудувати країну, а навпаки, як її обікрати. І щоб за те їм нічого не було. До речі, чи зауважили ви нову ініціативу Порошенка: обнулити всі Е-декларації. Напевно зрозумівши, що так чи інакше антикорупційний суд таки доведеться створювати, а він має зайнятися еліткорупціонерами, то кинули хитру ідею – обнулити всі Е-декларації, себто амністувати все вкрадене. І тоді, мовляв, в Україну прийдуть інвестиції. Правда, не відомо, скільки ще часу хоче подарувати. Гарант злодіям на розграбування держави. А може, «година Ч» нарешті наступить для цієї ненасистої офшорної братії. Бо ж вбив Шевченко, що «настане суд, заговорять і Дніпро, і гори!»...

Богдан ВІВЧАР

НЕ ЗАБУЛИ, СПОМ'ЯНУЛИ...

УКЛІН ТОБІ, ТАРАСЕ!

Прикарпаття, як і вся Україна, вшанувало нашого Пророка, Поета, Генія Тараса Шевченка.

Загалом відзначення 204-ої річниці Кобзаря проходило впродовж двох тижнів. Культурно-мистецькі заходи охоплювали флеш-моби з цитування його віршів і читання «Кобзаря», зніційовані «Просвітою» та Громадським інститутом аналітики, віча і конкурси на найкращу постановку його п'єс, читців, поетичні марафони, музично-літературні години «Чи знаєте Шевченка», концерти...

Як ми повідомляли, саме на велику урочистість зібралися сотні краян 7 березня в обласній філармонії імені Іри Маланюк. Цікаве прочитання Шевченка запропонував доктор наук, професор ПНУ ім. В. Стефаніка Роман Голод. Він наголосив, що Шевченко надихав і надихає усіх борців за волю.

«Борітеся – поборете! Вам Бог помагає! За вас правда, за вас слава. І воля святая!» – саме ці безсмертні слова Кобзаря «Кавказу» у колективній свідомості українців асоціативно пов'язуються не лише з іменем його автора, але і з першим добровольцем Небесної сотні Сергієм Нігоном, який натхненно читав їх за кілька днів до відходу у вічність, – зазначив Роман Голод.

Він описав історію і сьогодення, переплітаючи її цитатами відомих та маловідомих творів Тараса Шевченка, багато з яких глядачі слухали стоячи, засвідчуючи свою шану та повагу до Кобзаря.

А в обідню пору 9 березня сотні прикарпатців з Вічевого майдану під мелодію духового оркестру пройшли урочистою ходою до пам'ятника Тарасові у міському парку. Після виконання «Ще не вмерла...» і покладання квітів від влади, «Просвіти», інших громадських організацій панакхиду за Тарасієм

відслужили священники українських Церков під орудою митрополита УГКЦ Володимира Війтишина та митрополита УПЦ КП Іоасафа.

Відкриваючи віче, голова обласної ради Олександр Сич наголосив, що «Шевченко передбачав, що Україна скине кайдани неволі. Він був Пророком, бачив шлях виходу, і як місяць веде за собою українську націю. Він, мужицький син, був обдарований таким велетенським талантом, що перед ним схиляли голови у салонах уроджені аристократи. Тарас Шевченко надзвичайно глибокий, багатогранний настільки, що у всі часи найрізноманітніші партії, ідеології, режими намагались зробити його своїм. Але Шевченко насправді належить Україні. Він любив Україну й українців, уболював болями України й українців. І з висоти свого таланту зображав ці болі, а з точки зору своєї високої освіченості бачив шлях з того безпросвітку, в якому перебували українці».

Отож Шевченко належить Україні і єднає її. Хоч за своїми переконаннями і сутністю є націоналістом, бо ставив добро нації понад усе. «Він націоналіст, бо не бачив долі для малого українця поза долею цілої нації. Він націоналіст у тому сенсі, що ідеологія націоналізму – це всенациональний світогляд, а не тільки ідеологія окремої партії, а це дві різні площини», – наголосив Олександр Сич.

(Чит. 2 стор.)

ЕКОНОМІКА

«LEONI» ЗБУДУЄ ЩЕ ОДИН ЗАВОД

«На території частини індустріального парку Бурштина – виїзд з Бурштина перед Насташином справа. 12 гектарів потребує «LEONI», а 24 га чекає на інших інвесторів», – повідомила у мережі про місце розташування майбутнього заводу мер Бурштина Роксолана Джура.

Цього тижня місто приїде менеджер з персоналу для відкриття офісу в місті. В коментарях, пресі й телебаченні буде повідомлено про дату відкриття офісу і його розміщення.

Роксолана Джура додала, що до літа 2019 року спорудження заводу мають завершити і розпочнуть його оснащення. Виготовлятимуть кабельно-провідникову продукцію для авто.

НАГОРОДА

МЕДСЕСТРИ — ЗА МУЖНІСТЬ

Президент України Петро Порошенко посмертно нагородив орденем «За мужність» третього ступеня загиблу на Донбасі медсестру 10-ої окремої гірсько-штурмової бригади, що дислокується в Коломиї, сержанта Збройних сил України Сабіну Галицьку.

ЗСУ звільнили Катеринівку. Там люди були повністю позбавлені будь-яких нормальних умов життя – нема школи, нема тепла, зникає світло і нема медичної допомоги. Сабіна

раніше повідомлялося, що німецька компанія «Leoni AG» хоче спорудити в Бурштині завод і взяти на роботу 3500 працівників.

«З'явиться пропозиція роботи, і це дуже чудово. Але щоб потім не розчаруватись, спробуйте наперед отримувати реальну інформацію. Переважна більшість робочих місць на заводі – монтер кабельного виробництва. І в Коломиї на таку посаду приймають з зарплатою 6000. До оподаткування. На руки це вже 4750. І там справді потрібно буде стояти. Тобто солодко не буде. Але що справді прекрасно, буде конкуренція. І хоча б якась перспектива на збільшення зарплати в регіоні», – коментують ситуацію коломиянці.

ВИПРОБ

ПРОСТРЕЛЕНИЙ ШЕВЧЕНКО: ЯК «КОБЗАР» БІЙЦІВ ВІД КУЛЬ ПРИКРИВ

Вражаючою історією поділився в мережі учасник війни на сході, івано-франківець Андрій Григорчук. Захисник, боєць-парамедик МБ «Госпітальєри» Української добровольчої армії описав ситуацію, яка сталася восени 2016-го поблизу Донецька: «Орки розворотили нам бійницю, так що деякі мішки почали розсипатися й утворювати такі непогані «проходи в рай».

Але в рай ще нікому не хотілося, тому, виходячи з ситуації, через «пісковишково» кризу, пацани досить оперативно закрили пробіони підручним матеріалом, якого було багато розкидано, – КНИЖКАМИ...

Одного такого осіннього вечора ми з хлопцями сиділи на першому поверсі й насолоджувалися звуками еННого «перемір'я». В цей момент Віталік, який був на бойовому чергуванні, вирішив замінити книжкову барикаду, оскільки та вже була «поранена»... Я, почувши, що він їх мінатиме, попросив, аби ту купу книжок, які героїчно «прийняли смерть», він приніс нам, щоб глянути, скільки книжок пробиває куля...

Перед нами стояв стос книжок завтовшки 40–50 см. Коли глянув на них, у мене щось стислося у грудях... Я не міг повірити своїм очам, коли побачив в авангарді простреленого «Кобзаря»!.. Ця книжка була першою, вона першою стала на наш захист!

На обкладинці сидів суворий Тарас, погляд якого не міг стримати на собі московські зайди, тому, напевно, поцілили однією кулею йому прямої сінкою в око...

Останньою книжкою, яка була в ар'єргарді книжкового захисту, була товста хрестоматія Української літератури та критики ХХ ст. – «Українське слово». Взнявши цю книжку до рук, я перестав чути автоматні черги на другому поверсі, розриви ВОГів, які прилітали нам у стіну, весь світ навколо зупинився... «Українське слово» було поранене, але, будучи останньою книжкою, воно змогло стримати в собі ДВІ ворожі кулі!..

В цей момент мене переповнили філософські думки: знаки долі та символізм того, що щойно відбулося, не давали мені спокою. І тут мене осяяла думка – удар блискавки, який проявив себе в образі двох книжок і наповнив мене силою і вірою в те, за що ми боремося!

«Кобзар», як провідник і хранитель, бере перший удар на себе, а «Українське слово» – стримує в собі ворожі кулі, даруючи життя своїм дітям, щоб вони достойно і з гідністю, розуміючи заплачену ціну, несли «Українське слово» у майбутнє! Отак старий Тарас через сотні років взяв участь у боротьбі за свій народ не тільки словом, а і ділом).

Перемога ще попереду! Сподіваюся, ця розповідь додасть сили й віри тим, хто розчарувався... Слава Україні!

Ці книжки, які стали символами сенсу боротьби, Андрій привіз додому, до Івано-Франківська. Він розповів «КУРСУ», що передав «простреленого Шевченка» в Обласний музей визвольної боротьби імені Степана Бандери – в експозицію про теперішню російсько-українську війну на сході.

НЕ ЗАБУЛИ, СПОМ'ЯНУЛИ...

УКЛІН ТОБІ, ТАРАСЕ!

(Закінчення. Поч. на 1-й стор.)

Від імені міського голови зі святом присутніх привітала секретар міськради Оксана Савчук, подякувала за єдність і запевнила, що українці читали й читатимуть Кобзаря.

Заступник голови облдержадміністрації Ігор Пасічник висловив упевненість, що «Слово Тараса дотепер стоїть на сторожі, й до сьогодні його бояться вороги, бо воно звучить на сході від наших хлопців, які мужньо боронять Україну, дають нам можливість мирно святкувати...»

А заступник голови обласного товариства «Просвіта» Михайло Січка сказав, що Шевченко – для всіх поколінь і нащадків, «приклад для молоді, приклад хлопчика, який не мав умов, але створив себе сам. Шевченкове слово – символ мови, яка має об'єднати народ. Коли на всій Україні запанує українська мова, тоді ми будемо мати і сильну державу».

Пристрасно мовив про поета і його простір голова ОО НСПУ Євген Баран, а учень ЗШ № 12 Степан Панкалюк нахвально прочитав «І мертвим, і живим, і ненародженим...»

А в неділю Шевченкове слово слухала переповнена зала обласної філармонії на концерті муніципальних художніх колективів «Уклін тобі, Тарасе!».

Чи-то на площах на читаннях, чи-то у великих залах під час урочистостей – всюди наголошувалось, що Тарас Шевченко сьогодні актуальний, як ніколи, він прагнув і боровся за ті ідеали свободи, державності, справедливості, які ми відстоювали на Майдані, за які віддають життя українці у протистоянні московській агресії на сході.

Вірмо: лиш борючись – поборемо!

Богдан ВІВЧАР

ПОЛІТИКА

ЯК ОБИРАТИМУТЬ
КАНДИДАТА В ПРЕЗИДЕНТИ
ВІД ДЕМОКРАТИЧНИХ ОПОЗИЦІЙНИХ СИЛ

Усі демократичні опозиційні сили повинні об'єднатись навколо спільних принципів і провести праймеріз для визначення єдиного кандидата в Президенти.

Про це заявив один із лідерів Руху нових сил народний депутат Юрій Дерев'яно в ефірі телеканалу «Newsone».

«Ми зараз говоримо, що нам треба об'єднатися не навколо якоїсь однієї партії чи в якусь одну партію, а нам треба об'єднатись навколо тих демократичних цінностей, які дозволять нам всім гідно конкурувати, отримати чесні результати виборів», – сказав нардеп.

Він висловив переконання, що таке об'єднання буде можливим, якщо відбудеться навколо принципів.

«Я думаю, що всі демократичні опозиційні партії навколо принципів будуть об'єднуватись і вони об'єднаються», – додав Дерев'яно.

Він зазначив, що стосовно кандидатів триває переговорний процес.

«Ми зараз будемо проводити внутрішні праймерізи від Руху нових сил і висувати свого кандидата в Президенти. Потім ми запропонуємо, і ми вже це публічно оголошували, щоб був спільний кандидат від демократичних опозиційних сил в Президенти. І наш представник від РНС також в цьому відборі буде брати участь», – пояснив політик.

Нагадаємо, шість політичних сил – Рух нових сил, «Громадянська позиція», «Європейська партія України», «Народний контроль», «Громадянський рух «Хвиля», «Батьківщина» та «Альтернатива» – виступили зі спільною заявою, в якій заздрили розгін наметового містечка під Верховною Радою 3 березня.

ПОШАНІВОК

СЛАВА КОБЗАРЕВІ

Традиційно, впр'яте, в приміщенні Сиротинця святого Миколая було проведено Шевченківський вечір «Слава Кобзареві», присвячений 204-й річниці світоча української нації Тараса Григоровича Шевченка. Його ініціаторами й учасниками були працівники міської бібліотеки № 3 для дорослих, члени спілки літераторів Коломийщини «Суцвіття», молоді просвітяни з творчого об'єднання «Горицвіт» і вихованці сиротинця.

Вступне слово поет, вчитель української мови Зеновій Винничук завершив власним віршем-посвятою Тарасові Шевченку.

Огляд творчості Кобзаря та літератури про нього зробили працівники бібліотеки Михайло Чавага та Рустам Аманкулов. Юні читачі Роман Дем'янчук, Наталя Кіфор, Світлана Саковська та Аня Матейчук, а також вихованці сиротинця і молодіжного об'єднання «Горицвіт» декламували улюблені твори поета. Члени літоб'єднання «Суцвіття» Дмитро Коновалюк, Ярослав Руданець, Лариса Комендант-Кутинська, Анна Косюк, Василь Диблюк як шану Кобзареві прочитали свої поетичні твори, в яких прозвучала

«НЕ ДАЙ СПАТИ ХОДЯЧОМУ»:

ДЕСЯТКИ ІВАНОФРАНКІВЦІВ ІЗ «КОБЗАРЯМИ» ПРИЙШЛИ НА ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ЧИТАННЯ

204-ту річницю Тараса Шевченка в Івано-Франківську відзначили читанням його поезії.

На Вічевий майдан з «Кобзарями» та іншими збірками Шевченка в руках вийшли близько сотні франківців.

Серед тих, хто декламував безсмертне Шевченкове слово, – молоді і люди поважного віку, просвітяни, громадські активісти, чиновники, письменники, художники, студенти, школярі, бібліотекарі, військові, священники... Від міської влади виступила секретар міськради Оксана Савчук, від «Просвіти» – в. о. голови обласного об'єднання Михайло Січка.

Кожен, хто виходив до мікрофона, знаходив сучасні інто-

нації у поезії Кобзаря. Тож читання звучали гостро, місцями провокативно.

Отець Терлецький пояснив, що обрав вірш «Мені тринадцятий минало», бо його синкліток саме зараз переживає складний час становлення і пошуку свого місця в світі й свого місця у діалозі з Богом.

Ростислав Микитюк наголосив, що Шевченко наче передбачав багато теперішніх подій, які тривають від нерозв'язаних проблем його часу. Він нагадав вірш «Полякам». Його ж прочитав просвітянин Андрій Фуштей.

Представники Національної гвардії почали свій виступ із закликів «Смерть зрадникам України!» і тричі виголосили «Смерть!». Відтак продовжили

любов до великого попередника. Окремо слід відзначити виступ-звернення до молоді учасника АТО, поета Михайла Голінея, який поділився спогадами про війну і прочитав вірші фронтової поезії. Як ревієм прозвучали слова Великого Тараса «Борітеся – поборете!»

На закінчення вечора завідувачка бібліотеки Руслана Копильців представила відеорозповідь про життя і творчість генія, а яскравим доповненням до виступів послужила книжково-ілюстративна виставка й ніжні акорди скрипки юної Ані Матейчук.

Оленка СТЕЦЮК,
просвітянка

РІШЕННЯ

ПРАПОР ЯК НАГАДУВАННЯ

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА МІСЬКРАДА ВИЗНАЧИЛА, НА ЯКІ СВЯТА У МІСТІ БУДУТЬ ВИВІШУВАТИ ПРАПОР ОУН

Депутати Івано-Франківської міської ради визначили 23 пам'ятні дати, на відзначення яких поруч із Державним Прапором України слід вивішувати революційний червоно-чорний прапор ОУН. Питання революційного прапора ОУН вніс міський голова Руслан Марцінків.

«Зважаючи на заяви деяких польських політиків, ми маємо показати, що шануємо свій червоно-чорний прапор», – сказав Марцінків перед голосуванням.

Рішенням доручено виконавчим органам Івано-Франківської міської ради, підприємствам, установам і організаціям вивішувати революційний прапор ОУН на будівлях та спорудах у дні, що припадають на дати, пов'язані з визначними подіями національно-визвольної боротьби українського народу у XX столітті та вшануванням пам'яті її Героїв.

1 січня – день народження голови Проводу ОУН Степана Бандери.

11 січня – день народження полковника УПА Василя Андрусяка.

3 лютого – створення ОУН.

23 лютого – вшанування пам'яті публіциста і пропаган-

диста українського збройного підпілля ОУН-УПА Михайла Дяченка (Марка Боєслава).

24 лютого – вшанування пам'яті полковника УПА Василя Андрусяка.

5 березня – вшанування пам'яті генерал-хорунжого, головного командувача УПА Романа Шухевича.

12 березня – вшанування пам'яті голови ОУН (р) Ярослави Стецько.

25 березня – день народження публіциста і пропагандиста українського збройного підпілля ОУН-УПА Михайла Дяченка (Марка Боєслава).

7 квітня – вшанування пам'яті учасників молодіжного націоналістичного підпілля Василя Гросберга, Ганни Соколовської і Ганни Сміжак.

14 травня – день народження голови ОУН (р) Ярослави Стецько.

17 травня – вшанування пам'яті полковника УПА, референта Служби безпеки Карпатського краю Миколи Твердохліба.

Третя неділя травня – День пам'яті жертв політичних репресій.

23 травня – вшанування полковника Армії УНР, коман-

данта УВО, першого голови Проводу українських націоналістів Євгена Коновальця.

Четверта неділя травня – День Героїв.

14 червня – день народження полковника Армії УНР, команданта УВО, першого голови Проводу українських націоналістів Євгена Коновальця.

30 червня – проголошення Акта відновлення Української Держави, день народження генерал-хорунжого, головного командувача УПА, голови Секретаріату УГВР Романа Шухевича.

6 липня – день народження ідеолога ОУН Степана Ленкавського.

12 липня – проголошення Акта відновлення Української держави у Станиславові.

30 липня – створення УВО.

14 жовтня – День захисника України, день створення УПА.

15 жовтня – вшанування пам'яті голови Проводу ОУН Степана Бандери.

30 жовтня – вшанування пам'яті ідеолога ОУН Степана Ленкавського.

17 листопада – вшанування пам'яті розстріляних нацистською окупаційною адміністрацією членів ОУН (р).

ПРОЕКТИ

ЕНЕРГОСЕРВІС
У ШКОЛАХ

Івано-Франківський міськвиконком ухвалив рішення про закупівлю енергосервісу для бюджетних установ міста. Проект вноситься як результат підписаного меморандуму між міською радою та Державним агентством з енергоефективності.

Згідно з рішенням, буде оголошено тендер, де підприємці пропонуватимуть свої послуги з економії енергоресурсів у визначених бюджетних будівлях за власні кошти. Перемогу в тендері отримає той, хто запропонує більшу економію. Місто на його реалізацію не витратить жодної копійки.

За словами директора департаменту житлової, комунальної політики та благоустрою Михайла Смушака, цей крок – такий собі експеримент. Він не передбачає жодних фінансових витрат чи ризиків міського бюджету, пише прес-служба МВК.

«До участі в тендері допускаються всі суб'єкти, які займаються управлінням з енергозбереження і які виявлять бажання реалізувати свої проекти власним коштом. Прибутком для цих надавачів послуг стане відсоток економії на комунальних послугах за певний визначений час. Після використання визначених одиниць виміру енергоносіїв реалізований проект дає реальну економію місту. Навіть якщо переможець тендеру встановлює власним коштом обладнання, але фактично економію немає, то місто нічого не компенсує», – пояснив Михайло Смушак.

Таким чином, Івано-Франківськ стане пілотним із запровадження енергосервісу в бюджетних закладах міста. Адже поки в Україні ще немає таких реалізованих проектів. Поки серією об'єктів енергосервісу визначено 7 адрес: ЗОШ № 21, 28, 24, 18, 10, 19 та «Школа-гімназія № 3».

ПЕРЕМОГА

УСЕ – МАЛИНА
ПЕЧЕНІЖИНСЬКА ОТГ
ПЕРЕМОГЛА У «ГРОМАДІ НА МІЛЬЙОН»
ЗАВДЯКИ МАЛИНІ

До фіналу проекту потрапили Бузька та Печеніжинська ОТГ, які змагались за головний приз.

Щоб отримати мільйон гривень, фіналісти за три хвилини представили свою бізнес-ідею та переконували інвесторів, що саме вони гідні перемоги.

Першим свою Бузьку громаду та її бізнес-ідею представив Юрій Заволока. Він запропонував будівництво консервного заводу, адже, за його словами, місцеві фермери підтримують таку пропозицію – це і робочі місця, і гроші в бюджет, і багато іншого. Втім, бюджет цього проекту склав 32 мільйони гривень, і ведучі не змогли зрозуміти, де Бузька ОТГ візьме ще 31 мільйон.

Потім голова Печеніжинської ОТГ Ігор Довірак представив свій проект – вирощування малини. За його словами, Прикарпаття має унікальні кислі ґрунти, якими добре живиться ця рослина. У громаді вже є шість гектарів малини. В ОТГ планують придбати обладнання – камеру шоквої заморозки, приміщення та багато іншого, що потрібно для промислового вирощування малини. Вартість проекту становитиме 1 мільйон 700 тисяч гривень. Також Ігор Довірак повідомив, що у громаді є укладена домовленість із великою європейською компанією з переробки ягід.

Під бурхливий оплески залу перемогу здобула Печеніжинська ОТГ, якій вручили мільйон гривень. Бузька громада отримала другий приз – сертифікат на 250 тисяч гривень від програми «USAID DOBRE».

АГІЙ!

СПОКІЙНО ВМЕРТИ НЕ ДАДУТЬ

НОВІ ПРАВИЛА ЗАХОРОНЕННЯ: З 15 березня ПОТРІБНА ДОВІДКА З СУДУ

З 15 березня вступають в дію так звані «правики Лозового» до Кримінального кодексу, які передбачають, що без довідки з суду поховання неможливе. Навіть якщо людина померла вдома природною смертю.

Про зміни в процедурі захоронення йшлося на прес-конференції в агенції «Голос.ua». Як повідомив екс-замголови головного слідчого управління МВС України Григорій Мамка, зміни до Кримінального кодексу Верховна Рада ухвалила ще 6 жовтня 2017 року. З 15 березня цього року вони набувають чинності.

До того, якщо помирала людина, на місце виїжджала швидка медична допомога і слідчо-оперативна група. Лікар констатував смерть, а слідчий

відкривав карне провадження і відправляв тіло у морг з постановою на проведення судово-медичної експертизи. Без постанови морг не може прийняти тіло.

З 15 березня слідчому заборонять призначати експертизу, натомість зобов'язують звертатися за дозволом на проведення експертизи до суду. Рішення чекатимуть не менше 72 годин. Відтак можуть виникнути серйозні проблеми з оперативністю судових установ.

«Що робити з тілом? Ніхто не розуміє, де воно лежатиме. У домашніх умовах – неможливо. Без рішення суду морги не прийматимуть для проведення розтину і першочергової судово-медичної експертизи. Якою б смертю не померла людина:

природною чи насильницькою. Якщо людину вбили, взагалі заваля: доки чекатимемо дозвіл на експертизу, втрачатимемо докази...», – сказав Мамка.

«Ні мертвим, ні живим парламент нічого доброго не дає. Цілком абсурдні правки Лозового вдарять по всіх громадах України. Вони ускладнять процедуру поховання й призведуть до перевантаження роботи судів. І так у коридорах не проштовхнутись», – коментує новація експерт з соціальних питань Андрій Павловський.

Щоправда, є надія, що цього абсурду, спричиненого нардепом-радикалом не станеться. Нацполіція порушила це питання і внесла законопроект про зміни. Його мають розглянути до судового дня.

РОЗДУМИ ПРО ГЕНІЯ

(Закінчення. Поч. в № 10)
Дя Т. Шевченка – людини глибоко віруючої – пристрасне бажання визволити рідний український народ виявилось у той драматичний момент життя, коли він писав «Заповіт», набагато сильнішим за потребу врятувати власну безсмертну душу. Тому на порозі смерті (вона, хвала Всевишньому, відступила і Тарас одужав) він у творі не благає в Бога прощення й відпущення гріхів. (Віримо: він зробив це в молитві). Через те слова нашого поета стали виявом величезної, небаченої у світовій літературі, громадянської мужності, яскравим доказом безмежної саможертвності в ім'я України і щасливого майбуття нації. Всі, хто вважає себе послідовником Тараса Шевченка, хай завжди пам'ятають про це і беруть з нього приклад служіння українському народові!

Завершальна, третя частина «Заповіту» починається енергійними, рішучими навіть бойовими закликами: «поховайте», «вставайте», «порвите», «окропіте», зверненими до всіх українців, поневолених, рабів, уярмлених і пригноблених людин.

КАЙДАНИ ПОРВИТЕ!..

ДО 172-ОЇ РІЧНИЦІ НАПИСАННЯ «ЗАПОВІТУ»

Ворогами-людськими і Божими. Пристрасні поетові слова спрямовані до розуму й сумління кожного земляка з метою піднести хвилю протесту проти всіх носіїв зла й неправди, щоб викликати масове зростання бунтівних і революційних настроїв. Т. Шевченко неодноразово переконувався: мирні, логічно обгрунтовані заклики до нахальних вислизувачів, ненажерливих, бездуховних, звіроподібних істот схаменутися, покаяться перед Богом і добровільно припинити злочиння проти нашого народу й України залишаються проігнорованими. Ненаситна, сатанинська жадібність і владоловство засліпили недолюдки настільки, що вони, втративши розум і сумління, перетворились на звірів – лютих і хижих. Тому заслуговують суворої революційної кари.

Поет упевнений: кривава помста всім жорстоким гнобителям українського народу, які вперто не каються в жадливих гріхах, затято йдуть пекельною дорогою зла, є справедливою і морально виправданою. Ця жертва на вітар народної свободи і торжества справедливості стане останньою, оскільки боротьбу за визволення Батьківщини буде переможно завершено. Після неї запанують у замощній і сильній Україні омріяні десятками поколінь спокій, мир, народовладдя, соціальна справедливість, радісна і чесна праця кожного задля власного добробуту й розквіту нашої держави, настане гармонія людських стосунків. Український народ, як і його сусіди, здобувши волю, обов'язково досягне ідеального суспільного буття.

З апропонована молодим поетом революційна програма визволення України спирається на історичну практику козацько-гайдамацьких повстань, живиться народними настроями і сподіваннями. Тому Т. Шевченко наголошує: тільки після суворого покарання всіх кривдників створяться умови для реалізації в нашій Батьківщині його суспільного ідеалу (підтримуваного також християнською етикою): остаточної перемоги добра, утвердження волі, рівності прав, соціальної справедливості й братерства. Адже цей ідеал генетично закладений у колективній

пам'яті українців – миролюбного хліборобського народу, який завжди брався за зброю, тільки для самозахисту від грабінницьких нападів лютих ворогів. Від усіх, хто намагався нас загарбати, уярмити, пограбувати і принизити, але не для захоплення чужих земель, поневолення й визиску інших народів.

Лише наприкінці вірша Тарас Шевченко висловлює надію на те, що, переможно завершивши визвольну війну, розправившись із ворогами, український народ – у своїй вільній державі й увсьому світі суціль – із почуттям глибокої вдячності гідно вшанує його як найвірнішого свого сина. Автор вірить: ставши нарешті єдиними господарями милої Вітчизни, українці побожно, тихими словами, що йдуть із глибини серця, згадуватимуть його як великого національного поета, як рідну людину, як свого брата.

Революційні ідеали Шевченкового «Заповіту» ніколи не залишали байдужими українців. Вони завжди були і нині є близькими нашому народові й суголосні суспіль-

ним настроям найкращих синів і дочок Вітчизни. Упродовж усіх 170-ти років пробуджують вони у мільйонів земляків національну свідомість і людську гідність, допомагають знайти відповіді на запитання: хто ми є, що зобов'язані робити, як жити, щоб стати достойними високого звання Людини й Українця. Дорогою стали для нас Тарасові заклики бути високоморальними людьми, плекати в собі вільний козацький дух, завжди бути непримирними до зла і тих, хто його уособлює, ніколи не коритися неправді, понад усе любити Істину, Україну і рідний народ.

Полум'яним словом Тарас пробудив любов до Батьківщини і спонукав до активної громадсько-політичної, наукової, творчої, в тому числі літературної діяльності велику групу талановитих людей. Тисячі високоосвічених його послідовників ще в позаминулому столітті блискуче розвинули революційні Шевченкові ідеї. І цим підготували нові покоління активних борців, які продовжили справу визволення України.

На жаль, ні після написання «Заповіту», ні після смерті Т. Шевченка, що настала через 16 років, ні в результаті багатьох революційних виступів українського народу у ХХ ст. не відбулося цілковитого очищення Батьківщини від зла. Тому що численні вороги – його творці, завжди уникали справедливої кари. Більш того: при кожній зміні влади вони зберігали – і нині зберігають – свій політичний вплив і нагробані статки.

Ідейно-художній пафос «Заповіту» у всі часи справляв могутній вплив на творчість найвідоміших діячів української культури. Зокрема, Павло Чубинський у поезії «Ще не вмерли України ні слава, ні воля...», перші чотири рядки якої стали текстом Державного Гімну України, нагадуючи братам-українцям про наш героїчний козацький рід, закликає всіх до безкомпромійної боротьби за волю Батьківщини. І слідом за Тарасом Шевченком стверджує: тільки після цілковитого загибелі всіх ворогів здобуде наш народ свободу і стане єдиним господарем України.

Поетична творчість Т. Шевченка нині не менш актуальна, ніж у його часи. Адже відтоді в Україні мало що

змінлося. Вороги й україноненавистники, на жаль, не згинули. Вони нікуди не поділися, кількість їхня не зменшилася. В позаминулому сторіччі до них належали представники окупаційної московської влади: передусім цар, міністри, губернатори, всі чиновники, жандарми, різнонаціональне панство. А також численні їхні прислужники і посіпаки. У наш час це – не тільки кремлівська антиукраїнська кліка, але й московська агентура, що міцно вкоренилася й вільно почувається у всіх сферах суспільного життя України. Зокрема, у великій політиці й на важливих, відповідальних посадах у всіх гільках влади, у бізнесі. Злочинною, антиукраїнською діяльністю вона завдає великої шкоди національним інтересам, передусім ідеологічній, інформаційній, економічній і військовій безпеці держави.

До ворогів також належать доморощені українці (декотрі навіть ходять у вишиванках, носять тризуби на лацканах і хрести на шиях), що перетворилися на касту «недоторканих, слуг народу». Більшість із них – малограмотні нувориші,

які недавно були ніким (і такими б залишилися, якби влада справді належала народові і була йому підконтрольна), а нині стали правлячим класом, керівною елітою, що опанувала всі щаблі влади. Корумпована бюрократія в тісному зв'язку з криміналітетом упродовж усіх років Незалежності будувала в Україні не національну державу, а створювала антинародний олігархат. І цим надовго загальмувала рух до перетворення Батьківщини в цивільзовану, сильну, квітучу, заможну країну. Завдяки злочинним схемам (за потурання чи співучасті всіх ланок правоохоронних органів) розкрадання бюджетних коштів набуло колосальних масштабів. І вимірюється сотнями мільярдів гривень. Саме за вкрадені гроші будували злочоді палаців і маєтків, придбали десятки квартир, сотні гектарів землі, дорогі автомобілі, яхти, літаки, твори мистецтва, ювелірні вироби... Сотні мільярдів доларів коштують їхня закордонна нерухомість. Це засвідчили також електронні декларації чиновників. Злочинна діяльність ворогів проти України триває навіть під час московської агресії в умовах, коли тисячі героїв – захисників Вітчизни кладуть свої життя за нашу свободу. Поки український народ зубожіє, хворіє, вмирає чи виїжджає на чужину, ці мерзенні безсоромні покійки розкошують. Вони переконані, що так буде завжди. Очевидно, не читали «Кобзаря» або впевнені, що українці через егоїзм, неорганізованість, розбрат і зневіру ніколи не об'єднаються, щоб дати їм відсіч. Варто констатувати: нинішня неукраїнська за духом влада, як колись царська і комуністична, боїться й не любить Шевченка. Вона справедливо впізнає себе в яскравому змальованих ним образах ворогів України.

Отож, щоб виконати Шевченків «Заповіт», збудувати нову, народну Україну, мусимо очистити Батьківщину від численних ворогів, викинути з влади й суворо покарати аморальних, пихатих покійків, відібрати в них усе нагробане. Для цього здорові, патріотичні сили зобов'язані об'єднатися в один могутній український кулак.

Анатолій КОВАЛЬЧУК,
учасник боротьби
за Незалежність України
у 20-му столітті

ДОКУМЕНТИ СВДЧАТЬ

(Закінчення. Поч. в № 6–10)

Криївки зброї, в приміщенні бувшої польської поліції, у Мізуні, у Велджі під горою коло одного дерева, в особному домі на полудне карпатського тартака.

Відомо, що польське підпілля планує вбивство Федора Безділя з Вигоди – директора повітового союзу, Василя Круничка з Мізуна, Володимира Горбая, Олексія Мельника з Новоселиці, Дідуха – секретаря колейки на Вигоді, Василя Хомишина з Новоселиці, Янчура з Пацикова, Кобриня з Пацикова – секретаря дистиляції, Семкова – головного секретаря колейки на Вигоді. Підпілля організації підпорядковане повітовому лікареві в Долині, котрий ділить керівництво із ксьондзом із Вигоди.

ХТО КОМУ ВИНЕН
ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКІ СТОСУНКИ НА ДОЛИНСЬКІЙ
В 1942–1947 роках У КОНТЕКСТІ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ПОДІЙ

«У Долині 17.03.44. в год. 22 напала польська банда на дім підрайонового юнацтва (провідника молодіжної сітки) Мирона Зборика – обрабувала все в хаті, а його самого замордувала. Знову в Кропивнику 23.03 поляки замордували одну українку».

ПРОТОКОЛ АНТИУКРАЇНСЬКОЇ ПОЛЬСЬКО-УГОРСЬКОЇ АКЦІЇ В СЕЛІ КРОПИВНИК

З німецько-мадярсько-польської акції на Кропивник в днях 17, 18, 21, 22 квітня 1944 р.

Дня 17.04.44 р. о год. 9-й рано приїхало колейкою з Калуша до Кропивника 12 поляків в цивільних убраннях, озброєні в кріси й оглянувши копальні – ТСП вернулися назад до Калуша. Вертаючи, стріляли до цивільного населення і вбили селянина Василя Лилика...

Дня 18.04.44 р. о год. 9-й рано заїхало до Кропивника 6 авт поляків, перебраних у німецькі мундири. В'їжджаючи в село, розділилися на дві групи. Одна почала палити село, а друга в розстрілний (шеренгою) почала наблизитися до ліса, в якому перебувала в той час частина боївки Бурлаки. Між обома сторонами вив'язалася перестрілка, в якій з лясської сторони впало 7 осіб. Ляхи втекли, лишаючи спалених 14 хат.

21.04.44 р. о год. 8-й рано приїхало знову з Калуша до Кропивника 8 авт німців і поляків у німецьких мундирах, 45 мадярів на конях та 80 поляків колейкою (в цьому числі багато жінок і дітей). Коли перші авта почали наблизитися до села, перебуваюча там частина боївки Бурлаки почала до них стріляти і вбила 43 наступальних німецько-польських бандитів: в тому ж часі почали наступати мадяри, приїздили цивільні поляки так, що боївку заатакували з трьох сторін. Під сильним скорострільним і гранатометним вогнем маленька група бойовиків, зложена з 10 осіб, мусила відступити в ліс. Тут з'явилося два літаки, які в низькому польоті почали кружляти над лісом, вишукуючи нашу боївку. З мурів копальні почали німці сильний вогонь до ліса, а мадяри з ляхами почали палити і грабити село. Участь у грабежі брали також лясцькі жінки і діти, які приїхали з Калуша. Згоріло около 10 господарств. Вбито 2 особи: Василя Гопайнича, Настю Брославську. Обоє з Кропивника. Ранили 3 особи: Василя Барнича, Ма (далі нерозбірливо) Брославську і Миколу Бозів, всі з Кропивника. Відходячи, забрали мадяри 30 осіб як закладників, троє з яких викупилося в мадяр за горілку, решту, правдоподібно, в дорозі до Калуша – розстріляли. Прізвища закладників досі ще не устійнені. Ляхи, нагробувавши, відїхали до Калуша...»

Травень 1944 р. «Поляки з ПОНВ (польська організація національно-визвольна) нав'язали тісні взаємини з поляками, які працюють у гестапо і жандармерії та при їх допомозі винищують українців. Лісничий Нагель видав на німецьку жандармерію свого практиканта-українця, за якого одержав від 5000 злотих. Гохман з ТЕСП-у видав на німецьку жандармерію Петра Лесюка, за якого в нагороду одержав 5000 злотих, а крім того від німців гідну зарплату. Обоє українців німецька жандармерія арештувала. За виданого одного члена боївки платили 10 000 злотих... З хвилиною приходу большевиків ПОНВ повинна захопити владу. При допомозі десантів має організація перекинути згадану дивізію на терени Галичини, яка спільно з місцевими

поляками розпочне акцію проти українців... У звітному місяці розшифровано на терени Станіславщини польську організацію терористичну (ПОТ), якої спеціальним завданням було творити боївки та різним способом винищувати українців. Головним осередком ПОТ є місто Станіславів...»

Червень 1944 р. «Польський легальний провід, побачивши, що в боротьбі з українцями програвав, дав наказ полякам вибиратися в корінні польські землі. Дуже багато поляків готувались до виїзду... Це саме подають з Калущини і Долинщини».

Таким чином Станіславщина поволі почала звільнятися від ще одного загарбника, що вів на українській землі свою окрему війну під час війни, котру офіційно не оголошувала жодна

зі сторін, вона не закінчувалася вона капітуляцією, чи підписанням миру... Українській Повстанській Армії в цьому процесі належить основна роль. Бойовики УПА відстежували, затримували й проводили допити польських диверсантів. Протоколи допитів потім долучали до звітів.

ПРОТОКОЛ ДОПИТУ КАЗИМИРА ГАВРОНКА

ЛІСНИЧИЙ – член терористичної групи. Працював у Кадобній, Болехові. Зізнавав, що входить у провід польського підпілля у Долинському повіті: провідником є доктор Забеґа, до складу входить секретар саліни (солеварні) Ян З. Кожен повіт має своє псевдо. Псевдо Долинського повіту – Зав. Провідником ПТГ (польської терористичної групи) Широкого Поля є Солтис. Останньою своєю політику повели на цих землях за збереження польського населення, провокування українців через фольксдойчерів, підготовка до перебрання влади перед приходом большевиків... тепер кожний поляк одержує 5000 злотих, як розвідає і донесе до польської організації про українця, який належить до ОУН. Протягом цього літа організація округи Підкарпаття виплатила вже понад сто тисяч злотих... На час, коли мають прийти совіти, а саме, коли будуть на Збручі, поляки мають спустити десант на толоці коло Кадобної, повіт Калуша, та коло нового Калуша, зі зброєю. Зброю має бути більша кількість, так, щоби можна озброїти одночасно і місцевих поляків. Зброя має бути англійська, на знак, коли надлетять вночі літаки, пусять три червоні ракети, всі поляки, здібні носити зброю, мають якнайскоріше зійтися на означені місця, озброїться, получитися з десантом і почати операцію. В першу чергу, опанувати всі уряди та промислові осередки, подруге, вистріляти всіх українських націоналістів, за яких тепер платять гроші, по-третє, заарештувати всю українську інтелігенцію, запакувати до концентраційних таборів і остаточно перевірити, котрі мали б залишитися, а котрих розстріляти, і в цей спосіб опанувати терен».

ПРОТОКОЛ ЗІЗНАННЯ АНВАЛЬНЕРА
Переслуханий 04.04.44 р. «ФОТО-ГРАФ, замешкалий у Долині. Зізнає, що в Долині перебуває польська боївка, яка складається з 25 осіб. Провідником цієї боївки є Адольф Л., який скривається і часто заночовує у свого тестя... на Буківці... до Долини приїхала польська боївка в числі 50 осіб з Широкого поля (бувша німецька колонія, нині присілок до Великої Турі), якої провідником був Станіслав П. Ціла боївка заквартирувала в Долині... У нападі на бухгалтера Союзу у Долині Мирона Зборика брало участь 8 осіб (якраз фольксдойчери). Провідник боївки Адольф Л. ... Зборика допитували і тероризували. Кличка до провідника – Ні-Ні-Юх... Зброя: машинні кріси, автомати, пістолі, кріси, гранати, заховані вони в stodолі тестя провідника Л. при задній стійці».

За бандитську діяльність колонія Широке Поле невдовзі була спалена відділами УПА.

У зізнаннях заарештовані називають багато імен і прізвищ, котрі нині побутують у нашій місцевості, та конкретні місця сховищ зброї. З етичних міркувань вони тут не названі. Наша поетеса, корифей проникливого слова Ліна Костенко написала у вірші: «хай буде все пробачене пробачено», і тоді час залікує рани, а пам'ять навчить мудрості.

Дарія БІБИК, краєзнавець

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАННЯ

У ці березневі весняні дні святкують дні народження просвітяни – колишній відповідальний секретар ІФ ОО ВУТ «Просвіта» імені Т. Шевченка **Михайло РУДКОВСЬКИЙ**, голова Коломийського МРТ «Просвіта» **Василь ГЛАГОЛЮК**, Орест **ЧАЙКІВСЬКИЙ** з Бурштина, **Володимир ФЕРЕНЦ** та **Зеновій БЕРЕГОВСЬКИЙ** з Івано-Франківська.

Шановні побратими! Своєю самовідданою безкорисливою працею на просвітянській ниві ви зробили багато для пробудження й утвердження українського духу, відродження справи попередників, прослави України. Отож і далі не втомлюйтесь перелогі оратор, добро сіяйте і жать... Творчої снаги і здоров'я для просвітянської праці, добробуту й любові в родині, багатьох Господом благословених літ.

З роси і води!..

Від Правління

ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка
голова **Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ**

ЗУСТРІЧІ

ДОТОРК ДО ДУШІ

Не вперше вирушає до шанувальників красне слово літературно-просвітянський десант, який очолює голова Коломийської «Просвіти» заслужений працівник освіти України **Василь Глаголюк**.

Цього разу літератори, члени гурту «Палітра Муз» на чолі з заслуженим працівником культури України **Богданом Клапчуком** згідно зі спільним проектом послушали вірші учнів Слобідської школи. Серед учасників конкурсу виявили талант дев'ятикласника **Андрія Левицького** та восьмикласниці **Вікторії Жолоб**, яких нагородили книжками.

На поетичному зібранні виступили з порадами й побажаннями, прочитали свої вірші поет **Василь Рябий**, член НСЖУ **Михайло Слободян**, місцевий літератор **Дмитро Вінтоняк**, воїн АТО **Володимир Кобилецький**.

– Діти мали змогу відчувати духовну ауру рідного слова, почути думки досвідчених літераторів, поспілкуватися з ними, – сказав **Василь Глаголюк**. – Мети досягнуто. Поезія і справді є неповторністю, якимсь безсмертним дотиком до душі.

Володимир ФРАНКЕВИЧ,
член НСЖУ, просвітянин

НОВІ ВИДАННЯ

СИМФОНІЯ
ПОЕТИЧНОГО СЛОВА

У книжковому видавництві «Місто НВ» (Івано-Франківськ) вийшов другий випуск збірника художніх творів літературного об'єднання «Горгани», що діє на Рожнятівщині. Він вміщує добірки творів 19 авторів літературного об'єднання. Це члени НСПУ **Леся Шмигельська**, **Наталія Данилюк**, **Любомир Михайлів**, поети **Наталія Кривун**, **Богдана Пілецька**, **Ольга Мацьків**, **Світлана Діденко**, **Ольга Парадовська**, **Володимир Кондур**, **Володимир Борович**, **Уляна Матіїв**, **Любомира Василенко** та інші. А серед готей – член НСПУ **Іван Гаврилович**, поетеси **Леся Генік** з Івано-Франківська, **Олена Титаренко** з Черкас, **Олександра Кірій** із Харкова.

Книжка «Карпатська симфонія» – про тривогне наше сьогодні і гірке минуле, про правду і кривду, про наших національних героїв та їхні подвиги, про велику і світлу любов земну та про красу рідного краю. Вона професійно упорядкована, гарно ілюстрована цікавими добірками кольорових світлин.

Збірник літераторів Рожнятівщини вийшов у світ завдяки спонсорській допомозі депутата Верховної Ради України **Анатолія Диріва**, депутатів обласної ради **Назарія Іваніва**, **Олексія Фрика** та **Романа Павліва**, а також при допомозі депутатів районної ради **Михайла Іванишина**, **Романа Мошури**, підприємців **Руслана Паламаря**, **Тараса Парадовського** та інших.

Любомир МИХАЙЛІВ,
голова Рожнятівського РО «Просвіта»,
голова літоб'єднання «Горгани»,
член НСПУ

АНОНС

У рамках роботи секції «Народний господар» при ІФ ОО ВУТ «Просвіта» «Клуб «Виноградари Прикарпаття» запрошує всіх зацікавлених осіб на **семинар «Захист винограду від хвороб та шкідників у період вегетації»**.

Захід відбудеться **18 березня (неділя)**.
Початок о **12.00 в ОНД «Просвіта»**
(вул. М. Грушевського, 18).

ЗНАЙ НАШИХ!

НА «PREMIER'і» – ПЕРШИЙ

У Києві пройшов VIII Міжнародний конкурс хореографічного та вокального мистецтва «Premier». У ньому брали участь понад 200 солістів, 28 вокальних ансамблів, 8 хорів, 27 хореографічних колективів з України, Білорусі, Вірменії, Китаю, Польщі.

Учасником мистецького конкурсу став також студент III курсу Навчально-наукового інституту мистецтв ПНУ імені

ПЛАНИ

МУЗЕЙ ТЕРОРУ – У БРОШНЕВІ-ОСАДІ

Створення Музею терору 1947–1953 років обговорили під час науково-практичної конференції, яка відбулася у Брошнів-Осадському народному домі.

Депутати обласної ради, заступник голови райради, представники влади Брошнів-Осадської ОТГ, громадські діячі, науковці, історики, митці, свідки тих страшних подій, їхні родичі та інші небайдужі жителі об'єднаної територіальної громади зустрілися, щоб обговорити й виокремити основні завдання, повідомляють на сторінці у «Фейсбуці» Брошнів-Осадської ОТГ.

Як наголосив голова Брошнів-Осадської ОТГ **Назарій Іванів**, створити музей пам'яті про ті страшні часи сталінських репресій і переслідувань – його святий обов'язок перед родиною і перед Україною. У 1946–1947 рр. разом з іншими українцями були виселені його бабуся, дідусь і тітка, а мама вже народилася на засланні.

Начальник районного управління культури **Володимир Борович** висвітлив історичні факти про пересильний пункт у Брошнів-Осаді, де утримували близько 500 осіб, і запросив до слова очевидців тих подій.

НЕЗАБУТНІ

СВІТ ЛЕГЕНД НАТАЛЕНИ КОРОЛЕВОЇ
(ДО 130-РІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ)

Про життєвий і творчий шлях письменниці йшла мова на засіданні літературної вітальні «Джерельце» в бібліотеці для юнацтва м. Коломиї. Організувала і провела зустріч провідний бібліотекар **Тетяна Власій**. На захід завітали учні 5-А класу ЗОШ № 3 з класним керівником **Лесею Іванівною Бабушак**.

Діти дізнались про те, що письменниця народилася в Іспанії. Мала важке дитинство, бо мама рано померла. Біля Луцька, серед українських пісень і польських казок пройшли перші п'ять років її життя. 12 років Королева жила в монастирі. Вона навчалася в інституті шляхетних панянок. Знала письменниця багато мов: українську, польську, арабську, італійську, іспанську, французьку та інші.

Василя Стефаніка Микола Ровенко (клас народного артиста України, професора **Володимира Піруса**).

За рішенням журі конкурсу студент університету **Микола Ровенко** став володарем Першої премії в номінації «Естрадний вокал».

Очоловав журі конкурсу в номінації «Естрадний вокал» відомий телепродюсер і телеведучий, член журі проектів «Х-фактор» та «Україна має талант» **Ігор Кондратюк**.

Заступник директора навчально-наукового юридичного інституту ПНУ ім. В. Стефаніка **Олег Вівчаренко** пригадав, як ще зовсім маленьким, у чотири роки, потрапив у пересильний пункт.

«Ми дещо припізналися, бо вже мало є тих людей, які можуть щось розповісти, дати свідчення, тому варто поспішати», – наголосив **Олег Вівчаренко**.

Про страшні поневіряння розповів і **Богдан Маланий**. Він пригадав, як уже з пересильного пункту людей відправляли у концтабори. Ця так звана «мандрівка» у «товарняках» тривала півтора місяця. Українці не витримували й помирали від спраги, голоду і хвороб. Про місце пам'яті говорили депутат Брошнів-Осадської ОТГ **Володимир Савчук**, підприємець **Роман Новицький**, голова Брошнів-Осадського осередку братства ОУН-УПА **Григорій Мостиський**.

І завершуючи зустріч, **Володимир Борович** зачитав склад оргкомітету робочої групи зі створення музейного комплексу «Пересильний пункт с-ща Брошнів-Осада 1947–1953 років», до складу якого увійшли народний депутат України **Анатолій Дирів**, голова облдержадміністрації **Олег Гончарук**, голова облради **Олександр Сич** та інші.

ВТРАТИ

Івано-Франківській обласній міській об'єднанні ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, друзі, колеги висловлюють щире співчуття рідним і близьким з приводу смерті активістки-просвітянки, лікаря-хірурга, педагога, дослідниці народної вишивки, членкині Національної спілки майстрів народного мистецтва України, лауреатки премії імені **Марійки Підгірянки** та **В. М. Гнатюка** – мудрої, чуйної, доброї та світлої людини **СВІОНТЕК Ірини Владиславівни** (25.03.1937–07.03.2018).

Батько **Владислав Свіонтек** – архітектор, художник; мати **Софія**, з роду **Когутяків** і **Винничуків**, – учителька. Прадіди: **Олеся Когутяк**, вїт Княгинина, та **Лазар Винничук**, учитель, директор школи, вїт села **Угринова Долішнього**, посол до австрійського парламенту від **Станіславівщини** (1912, 1918). Дідусь **Юрій Когутяк** у 30-их рр. XX ст. подарував дерево зі свого лісу на будівництво будинку «Просвіти» в Княгинині й був секретарем товариства «Просвіта».

Ірина Свіонтек закінчила Івано-Франківський медичний інститут. Працювала головним лікарем і хірургом **Волосівської дільничної лікарні Надвірнянського району** (1961–1964); хірургом **здоров'я пункту Бурштинської ДРЕС** (1964–1965); ординатором на кафедрі факультетської хірургії **Івано-Франківського медичного інституту** (1965–1967). Четвертьстоліття

Наталена володіла багатьма професіями: була археологом, художницею, співачкою. В роки Першої світової війни – сестрою милосердя в діючій армії.

Померла письменниця 1 липня 1966 року в місті **Мельник** (Чехословаччина).

Учні уважно слухали ведучу літературної вітальні. З розповіді дізнались, що перу письменниці належать легенди, оповідання, повісті, і що саме **Наталена Королева** заснувала в українській літературі пригодницький жанр.

Вероніка Паньків, **Оленка Бальницька**, **Еліна Цалинюк**, **Діана Малік** ознайомили присутніх із оповіданням **Наталени Королевої «Михайлик»**.

Учні взяли активну участь у блиц-турнірі «Що ми дізналися про **Наталену Королеву**».

Учні 5-А класу ЗОШ № 3 м. Коломиї

викладала хірургію і реаніматологію в Івано-Франківському медичному інституті (1967–1992). Удостоєна звання викладача вищої категорії, методиста і новатора.

З 1970 р. вивчала народні вишивки регіонів **Карпат** і **Прикарпаття**. 2000 р. організувала першу персональну виставку відтворених вишивок. Друкує висновки досліджень у журналах «Народне мистецтво» і «Народна творчість та етнографія». Видає альбом «**Гуцульські вишивки Карпат**. Мистецтво геометричного орнаменту і колориту» та «**Вишивки Гуцульщини**. Мистецтво геометричного орнаменту і колориту».

Відтоді організовує фотовиставки «**Етномода** початку ХХ ст. **Карпат** і **Прикарпаття**» в Україні й за кордоном, видає низку альбомів вишивок регіону, виступає з доповідями у численних науково-практичних конференціях **Києва**, **Полтави**, **Черкас**, **Тернополя**, **Івано-Франківська**, **Верховини**, **Долини**, **Вишніці**...

Нагороджена орденом **Княгині Ольги III ступеня**, грамотами обласної ради і «**Просвіти**».

Сумом і тугою наповнені наші серця, болить душа за втрачені патріотки, яка так любила життя, створювала навколо себе атмосферу добра, думаючи про майбутнє, готуючи для нього спадок.

Світла згадка збережеться в наших серцях.

Вічна пам'ять і пухом українська земля.

С. ВОЛКОВЕЦЬКИЙ, В. БОЙКО, О. ПУТЬКО, Н. СИНІЦЯ, Т. ФІГОЛЬ, М. ТУРЧИН, Д. ПЕТРЕЧКО, М. БОДНАР, Б. ВІВЧАР, І. ЗАГРАНОВСЬКИЙ, І. ШУМАДА...

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ!..

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

БЕРЕЗЕНЬ

(Закінчення. Поч. в № 9, 10)

19 БЕРЕЗНЯ

1893 р. народився **Василь Мудрий** (с. Вікно тепер **Гусятинського р-ну**), український громадський і політичний діяч, журналіст. Член НТШ, Товариства українських інженерів, член Головного виділу «Просвіти».

1933 р. народився **Микола Грепиняк** (с. **Брустурів Косівського р-ну**), художник-різьбяр, член **НСХУ**, заслужений майстер народної творчості, автор нарисів про народних митців **Гуцульщини**, циклу екслібрисів **Шевченкіани**.

21 БЕРЕЗНЯ

Всесвітній День поезії.

22 БЕРЕЗНЯ

1953 р. народився **Василь Андрушко** (с. **Ланчин Надвірнянського р-ну**), український скульптор і живописець.

23 БЕРЕЗНЯ

Всеукраїнський день працівників культури та аматорів народного мистецтва.

1843 р. народився **Юліан Целевич** (с. **Павлівка тепер Тисменицького р-ну**), український історик, педагог. Член «Просвіти» з початку її заснування (1868) та **Педагогічного товариства у Львові**, голова товариства «Січ», голова НТШ (з 1892). Автор історичних праць «Дещо про населення **Угорської України** і про унію православної Церкви **угорських русинів з Римом**» (1868), «**Облога Львова 1672 року**» (1883), «**Перехід козаків через Покуття до Молдавії у 1739 році**» (1885), «**Про Олексу Довбуша**, його попередників і наступників» (1882), «**Павло Полуботок – наказний гетьман України**», «**Дальші вісти про опришків**» (1890), «**Вовкулаки**» (1891), «**Учебник всемирної історії для вищих шкіл**» (1893), «**Нарис історії Австро-Угорської монархії**» (1891), «**Історія Скиту Манявського**» (1887).

24 БЕРЕЗНЯ

1878 р. народився **Ярослав Пстрак** (с-ще **Гвіздець тепер Коломийського р-ну**), відомий український живописець і графік. Змальював побут і звичай населення **Галичини**, ілюстрував твори **І. Франка**, **М. Гоголя**.

25 БЕРЕЗНЯ

1868 р. народився **Олександр Русин** (м. **Косів**), український греко-католицький священик, громадський діяч, член «Просвіти».

1883 р. народився **Лесь (Олекса) Гринюк** (с. **Воскресинці тепер Коломийського р-ну**), український письменник і перекладач, автор збірки оповідань «**Весняні вечори**».

26 БЕРЕЗНЯ

1968 р. народився **Ярослав Левкун** (с. **Незвисько Городенківського р-ну**), український письменник, історик-краєзнавець, журналіст, громадський діяч. **Лауреат літературної премії імені Леся Мартовича**.

27 БЕРЕЗНЯ

Міжнародний день театру. 1908 р. народився **Григорій Лужицький** (с. **Сороцьке тепер Тернопільського р-ну**), український вчений, поет, драматург, театральний критик, історик театру, театрознавець.

28 БЕРЕЗНЯ

1908 р. народився **Ярослав Лукавський** (м. **Снятин**), український художник, архітектор, політв'язень.

29 БЕРЕЗНЯ

1728 р. народився **Кирило Розумовський**, український військовий, політичний і державний діяч. Останній гетьман **Війська Запорозького**.

31 БЕРЕЗНЯ

1873 р. народився **Микола Міхновський**, український політичний і громадський діяч, адвокат, публіцист.

СПОРТ

ДОМІНУВАЛИ В МАНЕЖІ

У столиці в манежі київської міської школи вищої спортивної майстерності відбувся чемпіонат України з легкої атлетики у приміщенні серед ветеранів (осіб старших 30 років).

У змаганнях взяла участь понад 200 спортсменів з регіонів України.

У напруженій боротьбі члени збірної команди нашої області здобули дев'ять перших місць, два других і одне третє у різних видах програми.

Чемпіонами України у різних видах стали іванофранківці **Іван Файчак**, **Василь Кричун**, **Володимир Василюк**, а також **Світлана Зволінська** з **Острині Тлумачького району** і **Тарас Помф'юк** із **Єзуполя Тисменицького району**.